

ΟΙ ΠΕΡΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2021 ΕΩΣ 2025
ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 02/2025
ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΥΜΦΩΝΙΩΝ ΕΥΕΛΙΚΤΗΣ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ
ΚΑΙ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

Η Ανώτερη Διοίκηση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ), ασκώντας τις εξουσίες που της παρέχουν τα άρθρα 9 και 97(Α) των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2021 έως 2025 (Ν.130(Ι)/2021), εκδίδει την ακόλουθη Ρυθμιστική Απόφαση, αναφορικά την παροχή ρυθμιστικού πλαισίου για την εφαρμογή συμφωνιών ευέλικτης σύνδεσης στο σύστημα μεταφοράς και στο σύστημα διανομής.

Η παρούσα Ρυθμιστική Απόφαση θα αναφέρεται ως «Ρυθμιστικό πλαίσιο για εφαρμογή συμφωνιών ευέλικτης σύνδεσης στο Σύστημα Μεταφοράς και στο Σύστημα Διανομής».

Η Ανώτερη Διοίκηση της ΡΑΕΚ αφού έλαβε, μεταξύ άλλων, δεόντως υπόψη:

- Τις πρόνοιες των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2021 έως 2025 (Ν.130(Ι)/2021) και ειδικότερα:
 - Το άρθρο 9(1)(α) σύμφωνα με το οποίο η ΡΑΕΚ δύναται κατά την εκτέλεση των καθηκόντων και την άσκηση των αρμοδιοτήτων και εξουσιών της, να λαμβάνει ρυθμιστικές αποφάσεις, με τις οποίες καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα ρυθμίζει την αγορά ηλεκτρισμού δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου και του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 και ποιοι από τους κατόχους αδειών θα δεσμεύονται από τέτοια ρυθμιστική απόφαση,
 - Το άρθρο 48(3), σύμφωνα με το οποίο ο ΔΣΔ παρέχει στους χρήστες του συστήματος τις πληροφορίες που χρειάζονται για την αποτελεσματική πρόσβαση στο σύστημα, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης του,
 - Το άρθρο 70(1)(θ), σύμφωνα με το οποίο ο ΔΣΜΚ προτείνει όρους και τη σύναψη πρωτοκόλλων ή συμβάσεων για τη σύνδεση με το σύστημα μεταφοράς και για τη χρήση του με τα πρόσωπα που χρησιμοποιούν ή επιζητούν να χρησιμοποιήσουν το σύστημα μεταφοράς,
 - Το άρθρο 95(2)(β), σύμφωνα με το οποίο ο ΔΣΜΚ έχει τη δυνατότητα να περιορίζει την εγγυημένη ικανότητα σύνδεσης ή να προσφέρει συνδέσεις που υπόκεινται σε λειτουργικούς περιορισμούς προκειμένου να διασφαλίζεται η οικονομική αποδοτικότητα όσον αφορά νέες εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής ή αποθήκευσης ενέργειας,
 - Το άρθρο 96, σύμφωνα με το οποίο ο ΔΣΜΚ και ο ΔΣΔ δεν προβαίνουν σε δυσμενείς διακρίσεις μεταξύ προσώπων ή κατηγοριών προσώπων σε περίπτωση που προνοούν για τη χρήση του συστήματος μεταφοράς ή διανομής,
 - Το άρθρο 97(Α), σύμφωνα με το οποίο η ΡΑΕΚ, με ρυθμιστική απόφασή της, καθορίζει το πλαίσιο, ώστε να επιτρέπεται στον ΔΣΜΚ και στον ΔΣΔ να προσφέρουν τη δυνατότητα σύναψης συμφωνιών ευέλικτης σύνδεσης σε περιοχές όπου διατίθεται περιορισμένη ή μηδενική δυναμικότητα δικτύου για νέες συνδέσεις, όπως η δυναμικότητα αυτή δημοσιεύεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 31 και του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 4α του άρθρου 50 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.
 - Το άρθρο 98(3), σύμφωνα με το οποίο η ΡΑΕΚ δύναται να λαμβάνει ρυθμιστικές αποφάσεις δίνοντας οδηγίες στον ΔΣΜΚ και στον ΔΣΔ αναφορικά με τις χρεώσεις και τη χρήση ή σύνδεση με το σύστημα μεταφοράς ή το σύστημα διανομής,
- Την Οδηγία (ΕΕ) 2024/1711 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2024 για την τροποποίηση των οδηγιών (ΕΕ) 2018/2001 και (ΕΕ) 2019/944 όσον αφορά τη βελτίωση του σχεδιασμού της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας της Ένωσης,
- Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1747 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2024 για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2019/942 και (ΕΕ) 2019/943 όσον αφορά τη βελτίωση του σχεδιασμού της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας της Ένωσης,
- Την Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές,
- Τον Κανονισμό 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας,
- Την Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ (αναδιτύπωση),
- Τις πρόνοιες των εγκεκριμένων Κανόνων Μεταφοράς,
- Τις πρόνοιες των εγκεκριμένων Κανόνων Διανομής,
- Τις πρόνοιες των εγκεκριμένων Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού,
- Τη Ρυθμιστική Απόφαση Αρ. 01/2022 με τίτλο «Καθορισμός Γενικών Αρχών και Κατευθυντήριων Γραμμών για τις Χρεώσεις Σύνδεσης στα Συστήματα Μεταφοράς και Διανομής» (Κ.Δ.Π. 105/2022),
- Τη Ρυθμιστική Απόφαση Αρ. 02/2022 «Παροχή Οδηγιών για την Κατάρτιση της Διαδικασίας Σύνδεσης στο Σύστημα Μεταφοράς και στο Σύστημα Διανομής» (Κ.Δ.Π 106/2022),
- Την Απόφαση Αρ. 246/2022 της ΡΑΕΚ με τίτλο «Έγκριση του «Ορίου Ισχύος για Σύνδεση στο Σύστημα Μεταφοράς» Σύμφωνα με τις Πρόνοιες της Ρυθμιστικής Απόφασης Αρ. 01/2022 με Θέμα «Καθορισμός Γενικών Αρχών και Κατευθυντήριων Γραμμών για τις Χρεώσεις Σύνδεσης στα Συστήματα Μεταφοράς και Διανομής»,

- Την Απόφαση Αρ. 29/2024 της ΡΑΕΚ με τίτλο «Έγκριση του Ενιαίου Συντελεστή «Κόστος Μεταφοράς» Σύμφωνα με τις Πρόνοιες της Ρυθμιστικής Απόφασης Αρ. 01/2022 «Καθορισμός Γενικών Αρχών και Κατευθυντήριων Γραμμών για τις Χρεώσεις Σύνδεσης στα Συστήματα Μεταφοράς και Διανομής» (Κ.Δ.Π. 105/2022)»,
- Την Απόφαση Αρ. 94/2024 της ΡΑΕΚ με τίτλο «Έγκριση της Πολιτικής Χρέωσης για Σύνδεση στο Σύστημα Μεταφοράς (Έκδοση 1.0) Σύμφωνα με τις Πρόνοιες της Ρυθμιστικής Απόφασης Αρ. 01/2022 «Καθορισμός Γενικών Αρχών και Κατευθυντήριων Γραμμών για τις Χρεώσεις Σύνδεσης στα Συστήματα Μεταφοράς και Διανομής» (Κ.Δ.Π. 105/2022)»,
- Την Απόφαση Αρ. 134/2024 της ΡΑΕΚ με τίτλο «Έγκριση της Διαδικασίας Σύνδεσης στο Σύστημα Διανομής Σύμφωνα με τις Πρόνοιες της Ρυθμιστικής Απόφασης Αρ. 02/2022 «Παροχή Οδηγιών για την Κατάρτιση της Διαδικασίας Σύνδεσης στο Σύστημα Μεταφοράς και στο Σύστημα Διανομής»»,
- Την Απόφαση Αρ. 151/2024 της ΡΑΕΚ με τίτλο «Αξιολόγηση Προαπαιτούμενων Εισηγήσεων Διαχειριστή Συστήματος Διανομής για την Κατάρτιση της Πολιτικής Χρέωσης για Σύνδεση στο Σύστημα Διανομής Σύμφωνα με τις Πρόνοιες της Ρυθμιστικής Απόφασης Αρ. 01/2022 «Καθορισμός Γενικών Αρχών και Κατευθυντήριων Γραμμών για τις Χρεώσεις Σύνδεσης στα Συστήματα Μεταφοράς και Διανομής» (Κ.Δ.Π. 105/2022)»,
- Την Απόφαση Αρ. 154/2024 της ΡΑΕΚ με τίτλο «Έγκριση της Διαδικασίας Σύνδεσης στο Σύστημα Μεταφοράς – Έκδοση 1.0 Σύμφωνα με τις Πρόνοιες της Ρυθμιστικής Απόφασης Αρ. 02/2022 «Παροχή Οδηγιών για την Κατάρτιση της Διαδικασίας Σύνδεσης στο Σύστημα Μεταφοράς και στο Σύστημα Διανομής» (Κ.Δ.Π. 106/2022) »,
- Την Απόφαση Αρ. 256/2025 της ΡΑΕΚ με τίτλο «Ρυθμιστική Απόφαση Αρ. 01/2022 «Καθορισμός Γενικών Αρχών και Κατευθυντήριων Γραμμών για τις Χρεώσεις Σύνδεσης στα Συστήματα Μεταφοράς και Διανομής» (Κ.Δ.Π. 105/2022) - Υποβολή προς Έγκριση της Αναθεωρημένης «Πολιτικής Χρέωσης για Σύνδεση στο Σύστημα Διανομής»»,

και επίσης λαμβάνοντας υπόψη:

- Το προσχέδιο Ρυθμιστικής Απόφασης που εκδόθηκε από τη ΡΑΕΚ σχετικά με το υπό αναφορά θέμα, το οποίο δημοσιεύθηκε στις 30 Αυγούστου 2024, στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας, στην ιστοσελίδα της ΡΑΕΚ και σε μέσα μαζικής ενημέρωσης οπότε και τέθηκε σε διαβούλευση και κλήθηκαν οι κάτοχοι αδειών, οι συμμετέχοντες στην αγορά, οι αιτητές αδειών ή άλλα ενδιαφερόμενα πρόσωπα να υποβάλουν σχόλια, ενστάσεις ή/και παραστάσεις εντός τεσσάρων (4) εβδομάδων από την ημερομηνία της δημοσίευσης,
- Τα σχόλια, ενστάσεις ή/και παραστάσεις που υποβλήθηκαν από ενδιαφερόμενους επί του προσχεδίου Ρυθμιστικής Απόφασης, όπου η ΡΑΕΚ στα πλαίσια πλήρους διαφάνειας με σχετική της Ανακοίνωση, ημερομηνίας 7 Οκτωβρίου 2024, ανάρτησε στην ιστοσελίδα της Γενικό Πίνακα στον οποίο καταγράφηκαν τα συγκεντρωτικά σχόλια, ενστάσεις ή/και παραστάσεις που λήφθηκαν, και
- Την ανάλυση των αποτελεσμάτων της διαβούλευσης, όπου η ΡΑΕΚ στο πλαίσιο πλήρους διαφάνειας, με σχετική της Ανακοίνωση, ημερομηνίας 29 Αυγούστου 2025, ανάρτησε στην ιστοσελίδα της Γενικό Πίνακα στον οποίο καταγράφηκαν οι θέσεις της ΡΑΕΚ επί όλων των υπό αναφορά συγκεντρωτικών σχολίων, ενστάσεων ή/και παραστάσεων που λήφθηκαν κατά τη διαβούλευση,

και εκτιμώντας ότι:

- Οι διαδικασίες σύνδεσης στα συστήματα μεταφοράς και διανομής συχνά παρουσιάζουν καθυστερήσεις λόγω περιορισμένης ή μηδενικής δυναμικότητας δικτύου για νέες συνδέσεις με επακόλουθο την ανάγκη επέκτασης ή ενίσχυσης του δικτύου σε συγκεκριμένες περιοχές,
- Προκειμένου να προωθηθεί η περαιτέρω διείσδυση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στα συστήματα μεταφοράς και διανομής, ο Νόμος Ν.130(Ι)/2021, δίδει τη δυνατότητα στους χρήστες του δικτύου να συνδεθούν ακόμη και σε περιοχές περιορισμένης ή μηδενικής δυναμικότητας δικτύου για νέες συνδέσεις με τη δυνατότητα σύναψης συμφωνιών ευέλικτης σύνδεσης,

ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ

1. Να καλέσει τους ΔΣΜΚ και ΔΣΔ όπως από κοινού ετοιμάσουν και υποβάλουν στη ΡΑΕΚ έκθεση, η οποία δύναται να περιλαμβάνει τεχνικό οδηγό, στην οποία να περιλαμβάνονται, πέραν των οποιωνδήποτε άλλων χρήσιμων στοιχείων που οι ίδιοι κρίνουν σκόπιμα, όλες οι σχετικές διαδικασίες με σαφή και κατανοητό τρόπο για τη σύναψη συμφωνιών ευέλικτης σύνδεσης στο Σύστημα Μεταφοράς και στο Σύστημα Διανομής με βάση τις πρόνοιες του 97(Α) του Ν.130(Ι)/2021 και κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:
 - i. Τύποι ευέλικτων συνδέσεων που προσφέρονται σε περιοχές περιορισμένης ή μηδενικής δυναμικότητας δικτύου στο σύστημα μεταφοράς και στο σύστημα διανομής.
Ενδεικτικά οι εν λόγω τύποι μπορούν να λαμβάνουν υπόψη τη χρήση περιοδών χωρητικότητας (timed capacity connections), συσκευές περιορισμού της εξαγωγής ενέργειας (export limitation devices), τη χρήση τοπικού συστήματος διαχείρισης (management system), κ.α.
 - ii. Καθορισμό των αρχών πρόσβασης που διέπουν τον κάθε τύπο ευέλικτης σύνδεσης συμπεριλαμβανομένων των περιορισμών του δικτύου και των ενεργειών ελέγχου, καθώς και των συσκευών που απαιτούνται για την υλοποίηση της σύνδεσης.
Νοείται ότι στις περιπτώσεις που εφαρμόζονται σχέδια ενεργής διαχείρισης δικτύου (Active Network Management Schemes) η ρητή αναφορά στους περιορισμούς κατά το στάδιο της αρχικής συμφωνίας μπορεί να μην εφαρμόζεται.
 - iii. Τα κριτήρια και τη διαδικασία όπου νέες συνδέσεις δύναται να συνάψουν συμφωνία ευέλικτης σύνδεσης.
 - iv. Τα κριτήρια και τη διαδικασία μετάβασης από ευέλικτη σύνδεση σε σταθερή σύνδεση.

- v. Η μέθοδος που θα χρησιμοποιείται για τον εντοπισμό των περιοχών περιορισμένης ή μηδενικής δυναμικότητας δικτύου.
 - vi. Τα κριτήρια για καθορισμό των περιοχών στις οποίες η ανάπτυξη του δικτύου δεν είναι η πλέον αποδοτική λύση, και σε αυτές επιτρέπονται, κατά περίπτωση, συμφωνίες ευέλικτης σύνδεσης ως μόνιμη λύση, μεταξύ άλλων για την αποθήκευση ενέργειας.
2. Η έκθεση σχετικά με τη σύναψη συμφωνιών ευέλικτης σύνδεσης στο σύστημα μεταφοράς και στο σύστημα διανομής, θα αναθεωρείται όταν η ΡΑΕΚ ζητήσει επανεξέτασή της, ή όταν ο ΔΣΜΚ κρίνει ότι μια τέτοια επανεξέταση είναι επιθυμητή ή όταν ο ΔΣΔ κρίνει ότι μια τέτοια επανεξέταση είναι επιθυμητή αντίστοιχα κατόπιν έγκρισης από τη ΡΑΕΚ.
3. Οι ΔΣΜΚ και ΔΣΔ να δημοσιεύουν τα ακόλουθα:
- i. Τη γεωγραφική κατανομή των προκαταρτικών όρων σύνδεσης.
 - ii. Τις περιοχές περιορισμένης ή μηδενικής δυναμικότητας δικτύου και τη δυνατότητα εφαρμογής ευέλικτης σύνδεσης σε αυτές.
 - iii. Πληροφόρηση των κριτηρίων που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό της διαθέσιμης δυναμικότητας στις περιοχές περιορισμένης ή μηδενικής δυναμικότητας δικτύου.
 - iv. Τη δυναμικότητα υποδοχής χρηστών στα συστήματα μεταφοράς και διανομής λαμβάνοντας υπόψη και την επιπρόσθετη εγκεκριμένη ισχύ βάσει αιτήσεων.
- Οι ανωτέρω πληροφορίες επικαιροποιούνται από τον ΔΣΜΚ κάθε μήνα, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1747 και από τον ΔΣΔ τουλάχιστον ανά τρίμηνο, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 48 του Ν.130(Ι)/2021.
4. Οι ΔΣΜΚ και ΔΣΔ περιλαμβάνουν στα δεκαετή προγράμματα ανάπτυξης των συστημάτων μεταφοράς και διανομής αντίστοιχα, τα έργα που αφορούν την ενίσχυση των περιοχών περιορισμένης ή μηδενικής δυναμικότητας δικτύου καθώς και την αναμενόμενη ημερομηνία αποπεράτωσης τους σύμφωνα με τις πρόνοιες της νομοθεσίας και των σχετικών Ρυθμιστικών Αποφάσεων.
5. Να καλέσει τους ΔΣΜΚ και ΔΣΔ κατά την ετοιμασία της πιο πάνω έκθεσης, και σύμφωνα με το άρθρο 97(Α) να λαμβάνουν υπόψη τα ακόλουθα κριτήρια:
- i. Οι ευέλικτες συνδέσεις δεν καθυστερούν τις ενισχύσεις δικτύου στις καθορισμένες περιοχές.
 - ii. Να μην αποτρέπεται η αλλαγή του καθεστώτος σύνδεσής τους κατά την αναβάθμιση του δικτύου σε σταθερή σύνδεση.
 - iii. Να περιλαμβάνεται η υποχρέωση του χρήστη συστήματος να εγκαταστήσει σύστημα ελέγχου ισχύος πιστοποιημένο από εξουσιοδοτημένο φορέα πιστοποίησης.
 - iv. Να καθορίζονται τουλάχιστον τα εξής:
 - ο Η μέγιστη σταθερή έγχυση/απορρόφηση ηλεκτρικής ενέργειας από και προς το δίκτυο καθώς και η πρόσθετη ευέλικτη δυναμικότητα έγχυσης/απορρόφησης που μπορεί να συνδέεται και να διαφοροποιείται κατά χρονικές ενότητες καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.
 - ο Η συμφωνηθείσα διάρκεια εφαρμογής της ευέλικτης σύνδεσης.
 - ο Η αναμενόμενη ημερομηνία χορήγησης της σύνδεσης στο σύνολο της αιτούμενης σταθερής δυναμικότητας.
6. Πέραν των πιο πάνω, ο ΔΣΜΚ και ο ΔΣΔ καλούνται όπως έως την 30^η Νοεμβρίου 2025, προχωρήσουν στην ετοιμασία και υποβολή στη ΡΑΕΚ ενδιάμεσης έκθεσης για τη σύναψη συμφωνιών ευέλικτων συνδέσεων στη βάση της παραγράφου 1, ώστε να καταστεί δυνατή η άμεση σύναψη συμφωνιών ευέλικτων συνδέσεων, για τις οποίες η επιτρεπόμενη εγκατεστημένη ισχύς, η χρονική περίοδος ή/και διάρκεια εξαγωγής ενέργειας στο σύστημα ή οποιοδήποτε άλλος περιορισμός, καθορίζεται ανάλογα με τις ανάγκες και τη διαθεσιμότητα του ηλεκτρικού συστήματος, μέχρι την υποβολή τελικής έκθεσης η οποία πρέπει να υποβληθεί για έγκριση στη ΡΑΕΚ το αργότερο μέχρι την 30^η Σεπτεμβρίου 2026.
7. Την τροποποίηση των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού από τον ΔΣΜΚ, όπου αυτό απαιτείται σύμφωνα με τις πρόνοιες και τις υποδείξεις της παρούσας Ρυθμιστικής Απόφασης, ώστε να αποφευχθούν τυχόν ζητήματα κατά τη δραστηριοποίηση των συμμετεχόντων με συμφωνίες ευέλικτης σύνδεσης στην αγορά ηλεκτρισμού.
8. Η παρούσα Ρυθμιστική Απόφαση τίθεται σε εφαρμογή με τη δημοσίευσή της στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.